

Rejtő Jenő

A szőke ciklon

arany borsos kiadó

Rejtő Jenő
A szőke ciklon

Kiadó: Adamo Books Kft.

<http://adamobooks.com>

Felelős kiadó: ADAMO BOOKS KFT. ügyvezetője

Copyright © ADAMO BOOKS KFT.

Budapest, 2022

ISBN: 978-963-453-863-9

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ	4
ELSŐ FEJEZET	6
MÁSODIK FEJEZET	16
HARMADIK FEJEZET	34
NEGYEDIK FEJEZET	53
ÖTÖDIK FEJEZET	63
HATODIK FEJEZET	83
HETEDIK FEJEZET	93
NYOLCADIK FEJEZET	114
KILENCEDIK FEJEZET	132
TIZEDIK FEJEZET	149

NEGYEDIK FEJEZET

Eddy Rancing nyomozni kezd, de csak hullafoltokat és külsérelmi nyomokat talál. Ezek nem érdeklik. Megismerkedik Viktóriával, a főkertész nejével, és bemutatkozik neki Mustár is, ez a bohém kérődző. Nem kell a „karlsbadi emlék”. Megfenyíti a szeszélyes Grétit. Egy gonosz manó törbe csalja. Átúszik a szomszédos községbe. Minden rossz, de a vége jó.

1

Mügli am See a Mügli-tó partján terül el, és arról nevezetes Svájcban, hogy a köztársaság legjelentéktelenebb helysége. Nyaralók és idegenek sohasem látogatják. Ide érkezett meg autóbusszal Eddy Rancing, hogy megismerje Wollishoff műszaki tanácsos urat.

Az ismerkedés nem ütközött különösebb nehézségekbe. Mialatt a vendéglőben vacsorázott, az ablaknál fegyelmezett sorokban, türelmesen tolongott a polgárság, mivel látni akarták az érdekes külföldit. Így azután csak rá kellett mosolyogni a legelső belépőre, jóságos, nyílt tekintetű, magas homlokú, ősz hajú úrra, akiről Rancing nyomban megállapította, hogy a helység bírása vagy természettudósa, és máris megismerkedtek. Az illetőről ugyan kiderült, hogy Guggenheimnek hívják, és átutazó halottkém, de ez végre is nem lehet akadálya annak, hogy felvilágosításokat kapjon tőle.

- Ismeri errefelé az embereket, Guggenheim úr?
- Na... Az én körzetem, hát eléggé ismerem. Tavaly, amikor tífuszjárvány volt, hosszabb ideig dolgoztam itt.
- Ismeri Wollishoff urat?
- Mikor halt meg?
- Még él. Legalábbis úgy tudom...

- Akkor nem volt szerencsém hozzá. Általában itt csak halottakkal szoktam összejönni, meg a csemegekereskedővel. A feleségem rokona. De különben nem élek nagyvilági életet. A mesterségem elmélyülést kíván.

Néhány mondattal igyekezett propagandát csinálni a halottkémlés sokak által félreismert tudományának. Nem volt lélektelen szakmunkás. Hitt a mesterségében. Szerinte sok egyéniséget lehet belevinni, ha az embernek van érzéke hozzá, és nem fogadja el bírálathoz az ipar sablonjait. Nézzük például a hullafoltokat...

- Más alkalommal, kedves Guggenheim úr. Ne feledje el a szavát. Most elsősorban szeretnék megismerkedni Wollishoff úrral...

Guggenheim elszomorodott, de nem forszírozta tovább a tudományt.

- Wollishoff házában jártam egyszer. Őt személyesen nem ismerem. A házmestert kezeltem lezajlott élete után. Bizonyos külsérelmi nyomok arra indítottak, hogy konzultáljak a csendőrrjórrel. Akkor jártam ott utoljára, mikor a páciens feleségét elvitték a külsérelmi nyomok miatt.

- És azóta?

- Azóta ül, mert kiderült a boncolásnál...

- Uram, a halottakat hagyjuk pihenni...

- Nagyon helyes. De előzőleg ne mulasszuk el megtekinteni őket. Mert az én elvem, uram: a boncolásig mindenki gyanús, aki él! Tavaly St. Gallenben...

Eddy Rancing sohasem tudta meg, mi történt Guggenheim úrral előző évben St. Gallenben, holott lehet, hogy ez a történet még érdekesebb volt a külsérelmi nyomokkal ékes házfelügyelő tanulságos eseténél is. Eddy Rancing fizetett és ment.

2

A kocsma előtt gondolkozni kezdett, hogy miképpen állíthatna be az árvaszéki ülnökhöz. Két percet sem tűnődhetett, mikor

megjelent egy lidércnyomáásszerű szobalány, valószínűtlenül pisze orral, és fájó zápfoga következtében fél arcán hatalmas daganattal, úgyhogy golyvája és daganata között az arcából nem látszott más, mint orrának két roppant sötét ürege. Egyenesen hozzálépett.

– Viktória vagyok, Kratochwil főkertész felesége.

– Mit kíván tőlem?

– Az öreg Johann Wollishoff üzeni, hogy szeretne beszélni az úrral, de tessék majd nagyokat ordítani, mert süket a szerencsétlen egy kicsit. A bal fülére. Az influenza ment rá. Tavaly vágták is.

Ámultan követte a dagadt arcú lányt, aki rendkívül óvatosan járt előtte a sötét úton. Eleinte azt hitte, hogy ez praktikus, de miután ötödször lépett bokáig érő tócsába, már tudta, hogy Kratochwil főkertész felesége, Viktória azért megy előtte ilyen óvatosan, hogy a sötétben ne kerüljenek ki véletlenül egy pocsolyát.

– Nem tudja, hogy miért küldte magát értem a tanácsos úr?

– Mi történt?

– Azt kérdeztem – ordította idegesen –, hogy miért küldte magát értem a gazdája?

– Mert a Helli nem volt otthon. Elment az újságokért Erlenbachba. Jár nekünk Zürichből a lap.

Puff!

Bokán felüli tócsába lépett.

– Tessék vigyázni, mert nedves az út – mondta Viktória, a főkertész felesége. – Jövőre lesz keramit. Már két városi embert zártak be, mert mindig ellopják. Most a Hütrich vállalta. Az biztos nem fogja ellopni, mert sokat volt bezárva.

Rettenetes lökést kapott hátulról... Egy tehén próbálta szabálytalanul előzni őket.

– Mondtam, hogy tessék vigyázni... Mustár, te betyár!!! Ez egy igazi bohém! Este jár haza, és mindig a gyalogjárón...

„Hol van itt a gyalogjáró?” – tette fel a kérdést magában kétségbeesetten Eddy, és felvette kalapját a sárból, mert a

tovavonuló tréfás kérődző egy fidélis farklegyintéssel kiütötte a kezéből, és jót bökött hozzá.

Azért végül mégis megérkeztek a kastélyhoz.

Mikor belépett a gyönyörű, nehéz tölgyfa bútorzatú, régimódi ebédlőbe, elsősorban különböző nagyságú macskákat látott sétálni mindenfelé. Egy hatalmas, örökzöld cserép felett vörös bóbitás papagáj gubbasztott, az egyik karosszékben negyvenöt év körüli, szemérmes pillantású leány hímzett valamit. Egy sasorrú, kopasz úr néhány megdöbbentő hosszú, ősz hajszállal, botra támaszkodva jött eléje, és egyenesen karjaiba zuhant Rancingnak, mert rálépett hálókabátjának földig érő övére. Néhány másodpercig kimerülten pihent a vendég karjaiban.

– Már ezerszer mondtam nekik, hogy vágjanak le belőle... Sajnálják az anyagot... Egyszer a nyakamat fogom kitörni!... Nagyon örülök.

– Részemről a szerencse.

– Ki küldte?

Ordított:

– Eddy Rancing a nevem!

Most odajött a lány.

– Gréte vagyok... – mondta. – Apával hangosan kell beszélni, mert kissé nagyot hall. Foglaljon helyet.

Leült. Wollishoff kisasszonytól megtudta, hogy tíz ember jött lélekszakadva az ivóból, miután meghallották, hogy a halottkémtől tudakozódik utánuk. Erre természetesen nyomban üzent érte a műszaki tanácsos. Később meghívták, hogy maradjon néhány napra a vendégük, sőt azt is megengedték, hogy a szobájába menjen, lemossa magát, és az időközben elhozott poggyászából tisztát vegyen.

Vacsora után barátságos ordítózással telt az idő. Az öreg két év előtt elvesztette a hangerősítőjét, amivel egészen jól megértette, amit beszéltek vele. De nem volt szíve hozzá, hogy újat vegyen.

Végül tizenegy óra felé Eddy rátért jövedele céljára.

Ekkor már három macska aludt csendesen a lábain.

- Londonból jövök, műgyűjtő vagyok.
- Mit mond?! - kérdezte leányát az asztmás ember mohó lihegésével Wollishoff. Gréte felsikoltott:

- Műgyűjtő!

Az öreg megértően bólogatott:

- Nekem van egy unokaöcsém, az optikus!

Közben megérkezett a patikus, színigazgató és egy színpadi szerző, Maxl úr, aki több éve írta már Tell Vilmos című drámáját, és abból élt, hogy mint világlátott embert, szívesen fogadták mindenütt. A fiatalember ugyanis valamikor Brünnben járt, egy marhakereskedő megbízásából.

3

Később Eddy félrevonult Grétével. Grétének sápadt kis arca bizonyos fokig citromszerű volt. Kék maslit hordott a hajában, és ha mosolygott, úgy nézett ki, mint egy lemondott japán miniszterelnök, mikor a híradóban szerepel. Rendkívül csúnya volt, és fokozta ezt a tulajdonságát két hamis fogsora.

- Kérem, én néhány elhunyt angol keramikus műveit gyűjtöm. Értéktelen holmik alapjában véve, de minden embernek van valami bogara.

- Nekem mondja? Van egy nénikém, aki állandóan kezet mos. De nem tud leszokni róla. Mondja, mi jó van abban, kezet mosni?

- Szóval én műgyűjtő vagyok...

- De mondja, az istenért, mi jó van abban a kézmosásban?

Rancing közel állt hozzá, hogy megüsse a lányt.

- Régi kerámiákat keresek - ismételte bágyadtan -, és egy cég naplójából megállapítottam a rám nézve legfontosabb dísz tárgyak egykori vásárlóit. Az ön édesatyja tizenhét év előtt két kerámiát kapott Londonból, a Longson & North cégtől.

- Azokat biztosan ki is fizették!

- Ez magától értetődik. Nem is erről van szó. Többek között érdekelne az „Arató pár” - szándékosan mondta hozzá ezt a kerámiát is, hogy ne legyen feltűnő az érdeklődés -, továbbá egy

kis, kazettára dolgozott szobrocška, az úgynevezett „Álmodó Buddha”.

– Jaj, azt elajándékoztam régen.

Rancing körül egyet fordult a szoba! Úgy érezte, hogy le kell ülnie. Ugyanakkor borzasztó fájdalom nyilallt a bokájába. Egy bosszúálló, megtiport macska valamennyi körmével hántolni kezdte a harisnyáját.

– Ejnye, Gürti! – mondta negédesen a lány. – Ez oly szeszélyes!

– Elajándékozta?! Jaj... Igazán szeszélyes...

– Elajándékoztam. Nem szeretem azt az „Arató pár”-t.

Most már az újraéledő remény narkózisában nem is érezte a bokáját pusztító macska szűnni nem akaró szeszélyét.

– És az „Álmodó Buddha”?

– Az egy ócska limlom. A hálósobámban van. Akarja? Kihozom.

– Ha lenne olyan kegyes...

Abban a pillanatban, amikor a leány eltűnt, a szeszélyes Gürti mintegy kétméteres, kecses ívben repült Eddy lábáról a fikuszok és örökzöldek állványa mögé. Egy sikoltó „miau” szakította félbe a kandalló körül üvöltözve fecsegő intelligenciát.

Azután jött vissza a lány!

Kezében a szobor! A Buddha! Egy kis zománcos dobozon ült, furcsán lehajtott fejjel, a köldökét nézve.

Nyúlt érte... A leány közömbösen átadta, és...

És azután ott van a kezében!

Az intelligencia is odajön nézegetni. És az öreg, Isten tudja, miért, süketnek képzelve Eddy-t, teli tüdővel ordította a fülkagylójába:

– Ez semmi! A Zürich téren ott áll egy dobogón Pestalozzi márványszobra, a feleségével!

– Az tényleg szebb – mondta a lány.

Eddy kezében ott volt a mesebeli kincset érő szobor a gyémánttal! Ha földhöz vágna, kigurulna cserepei közül a csodálatos ékszer.

De akkor mindenki látná. Legszívesebben elszaladt volna vele.

„Nyugalom, Eddy – mondta önmagának –, zsenialitás és hidegvér.”

– Néhányfilléres szobor, de én nagyon szeretem az ilyesmit – magyarázta a lánynak. – Szívesen adok magának érte egy szép karórát, mert nem sértem meg azzal, hogy pénzt ajánljak fel.

– Nem adom oda a szobrot – felelte Gréte. – Ez a varrodobozom – és kinyitotta a szobor talapzatát képező, négyszögű kazettát. Pamut, gyűszű, kisolló és tű volt benne. – Ez különben is a mamáé volt. Emlék. Ezt nem adom. De ha vesz egy karórát, odaadom a karlsbadi poharat. Az is nagyon szép, és nem használjuk.

Hiába volt minden ígéret, rábeszélés, nem használt semmi.

Nem juthatott hozzá a Buddhához, amely a kezében volt. A korlátoltságnak és a csökönyösségnek olyan vegyülékével állt szemben, amely kilátástalanná tett minden további kísérletezést arra nézve, hogy egyenes úton szerezzék meg a kerámiát. Gréte, régi szobrokra emlékeztető vigyorával, amely bármelyik tompasággal járó elmebaj kísérő tünete is lehetett volna, makacosságának gránátmentes betonfedezékében elérhetetlenné tette a kerámiát!

4

Tehát más módot kellett kieszelni.

A dolog igazán egyszerű. A rendőri krónikák ismernek eseteket, midőn páncélszekrényeket raboltak ki, falakat törtek át és vasajtókat feszítettek fel. Milyen egyszerű ehhez képest egy süket műszaki tanácsos félhülye leányának tárva-nyitva álló szobájából elemelni egy hindu istent, aki mellékfoglalkozására nézve varrókészletet tartalmaz.

Legegyszerűbb módnak hitte, ha a lány harmadik emeleti szobájával szemben elbújik abban a lomtárnak használt fürkében, amelyet akkor vett észre, mikor Grétét a szobájáig kísérte.

– Ki lakik ebben a helyiségben? – kérdezte könnyedén.

– Mindenféle vacakok laknak benne – mondta nevetve Gréte. – És a kertészünk itt tartja a jobbik ruháját.

Kinyitotta kissé a lomtár ajtaját. A bejárat mellett függött a kertész jobbik ruhája. A jobbik ruha után ítélve, ez a kertész lehetett a köztársaság legtoprongyosabb polgára.

Ide fog elbújni!

Miután megcsókolta a leány kocsonyaszerű kezét, és becsukódott a hálószoa ajtaja, villámgyorsan besurrant a lomtárba. Nagyon jól tudta ugyanis, hogy Gréte egy óra múlva lemegy a kamrába, mindenféle ételeket hoz magának, és eszik. Előző napon tette ezt a csodálatos megfigyelést. A lány alig evett vacsora közben. Csipegetett az ételekből, mint valami kismadár. Éjjel Eddynek fájt a feje, kisétált a kertbe, és az ablakon át véletlenül megpillantotta Grétét, aki a szalonban ült, szemtől szembe egy fél parízerrel és hihetetlenül sok hideg burgonyasalátával. Olyan nagy falatokat nyelt, hogy minden percben megfulladhatott.

Erre a megfigyelésre alapozta a tervét. Míg a leány este lemegy enni, addig besurran a szobájába, kiviszi a Buddhát, azután mindent itt hagy, és szökik a zsákmánnyal. Éppen a szökés felett gondolkozott egy horpadt fürdőkádban, amely néhány kerti asztal és egy háromlábú szék társaságában a lomtár háttérét töltötte ki, mikor megjelent a kertész, hogy felvegye jobbik ruháját. Csendesen öltözködött az öreg bácsi, közben halkán dünnyögött magában valakiről, aki azt hiszi, hogy a kertész Isten, és ha akarja, még az egyfilléres tulipánhagyma is kivirágzik. Az illetőről, aki ezt hiszi, néhány egész súlyos becsületsértés jutott az eszébe, majd rosszabbik ruháját a szögre akasztotta, és távozott.

De az ajtót kívülről bezárta!

Micsoda pimaszság ez?!!

Ki hallott már olyant, hogy egy lomtárat bezárjanak?!...!

Eddy előtt egy pillanatra fürdőszobává változott a kamra, mert úgy érezte a kádban, mintha forró zuhanyt kapna a nyaka közé.

Kimászott. Az ajtó csakugyan zárva. Ablak sehol. Olyan éhes volt, mint egy farkas. Szeretett volna fejjel az ajtónak rohanni.

Később két öklét a padlás felé emelte és rázta, mintha a felette kitergetett lepedőket okolná az egészért. Hogy járhasson néhány lépést, félreállított az útjából egy majolika törpét.

A cigarettatárcáját a fogaival akarta szétmarcangolni, mikor rájött, hogy elfelejtett gyufát hozni. A hüvelykujjára véletlenül rácsattant egy egérfogó. Azután hallotta, amint a leány kisurran a szobájából, hogy az előző napról rezervált fél parízert további burgonyasalátával egyetemben elfogyassza. Majdnem felkiáltott, mert egy törött gyertyatartóra ült. Az imént félreállított gonosz kerti manó fejéhez vágta.

Végre reggel lett. Kulcs fordult a zárban, és megjelent az öreg kertész, hogy jobbik ruháját ismét kímélni kezdje. Még sötét volt, öt órára járhatott. Az őszi, borús, nyirkos hajnalban nedves föld szaga tódult be a nyitott ajtón át a lomtárba.

A kertész váratlanul meghökkent, és csodálkozva nézett a majolika törpére, amelynek fején frígiai sapkája helyett egy horpadt karos gyertyatartó pihent. Ezt a törpét ő tegnap este nem látta itt! A szakállas manó csak vigyorgott rejtélyesen. Hogy kerül előre a törpe? És miért egyensúlyoz egy gyertyatartót a fején?... Tartózkodik valaki a helyiségben?...

Eddig jutott gondolatban, és bizonyára nyomban kiugrott volna a folyosóra, de az utolsó hiányzó láncszem már nem jutott eszébe, mert teljes bizonyosságául annak, hogy a helyiségben valóban tartózkodik valaki, hatalmas ütést kapott a tarkójára, úgyhogy belezuhant egy kanapé csontvázának meztelen rugói közé, és fejével átütötte annak a képnek a vásznát, amely a mai Bern helyén a hajdani, csendesebb körülmények között éldegélő medvét és családját ábrázolta.

Nagyot kiáltott!

Egy inas, kezében a padlófényesítő viasszal, éppen befordult az emeleti folyosóra, meghallotta, és arra sietett. Rancing kiugrott az ajtón, és beleütközött! Az inas hanyatt esett! Vaksötét volt!...

Most már ketten kiáltottak teli tüdővel segítségért.

A lépcső alján megjelent éjszakai vászonneműjében a portás. Ennek Rancing, a nyolcadik fok magasságából, hirtelen szökelléssel a keblére borult. A földre zuhantak, és Eddy máris kint volt. Rohant a sötét kerten át!...

Mögötte az inas, kezében a padlófényesítő viasszal, a kertész rosszabbik ruhájában, és nyakán a Bern helyén tanyázó, kisebb állatsereglet festményével, utánuk a portás, éjszakai vászonneműjében.

A szakácsnő, aki babonás volt, megpillantotta őket az ablakon keresztül, és hetekig betege volt a látványnak.

Váratlanul, tragikus módon, a szó szoros értelmében fordulat állt be a három üldöző javára. Egy szénásszekér kanyarodott ki a dűlőútra, elvágva a menekülő útját.

Most mi lesz?

Be a sűrűbe! Mikor orrán-száján kényszerleszállást végzett az árok túlsó partján, az üldözők már csak pár lépésnyire voltak tőle. Cikcakkban rohant a fák között, és egyszer csak kiért a tóhoz. Szép lassan leereszkedett a dermedt hideg vízbe. Teleszította a tüdejét levegővel, lebukott, és amíg csak bírta, a víz alatt úszott.

Az üldözők nem hallottak csobbanást, a derengő hajnalban simán terült végig előttük a víztükör.

Hazamentek.

Félóra múlva Eddy Rancing egy lankadt karcsapással megérkezett Schwacht bei Zungli am Seebe. A helység arról nevezetes, hogy már két ipartestületi elnököt adott az országnak.

Reggel volt. A nádasban békák kvartyogtak.

Rancing kékült testtel, csuromvizesen ült egy kövön, Schwacht bei Zungli am Seeben, és csendesen sírdogált...